

El MNAC destapa la capsa amb les fotografies que Antoni Campañà “no volia recordar”

L'exposició 'La guerra infinita' descobreix una etapa oculta i les diferents facetes de l'obra del fotògraf d'Arbúcies

Una dona es mira l'exposició ACN.

L'exposició 'La guerra infinita', al MNAC, descobreix les diferents facetes de l'obra del fotògraf Antoni Campañà (Arbúcies, 1906- Sant Cugat del Vallès, 1989), i en especial les seves fotografies de la Guerra Civil que han romàs ocultes fins fa pocs anys. L'arxiu, trobat per la família en dues capses vermelles, conté un conjunt d'imatges de gran qualitat artística i rellevància històrica. Però Campañà les va ocultar després del 39, ja fos per evitar que poguessin ser emprades per identificar republicans o perquè retrataven uns anys dolorosos i que “no volia recordar”, apunta un dels seus nets, Toni Monné Campañà. Coneguda com 'la capsa vermella', el seu contingut ja va transcendir el 2019 amb l'edició d'un

llibre, i ara arriba al museu.

“La família no ho sabia i el meu avi no en volia parlar”, diu Toni Monné sobre la descoberta d'aquest arxiu ocult del seu avi en un garatge a Sant Cugat del Vallès, l'any 2018. No se sap, diu el net del fotògraf, la raó precisa per la qual Campañà va decidir no difondre els centenars de fotografies del període de la Guerra Civil. El que és segur és que el seu avi va decidir “recuperar” l'arxiu un cop ja l'havia presentat a les noves autoritats -per imperatiu legal- en acabar la guerra.

No estan clars els motius, ni tampoc la data, però la família i els comissaris de l'exposició aventuren que Campañà simplement volia oblidar un període del qual tenia “molt mal record”. Les fotografies de Campañà traslladen una “mirada complexa” d'aquells anys, que fugí del “blanc i el negre” sobre què va representar el conflicte civil.

Proper i directe, el fotògraf va realitzar més de 5.000 fotografies durant els anys de la guerra. Les milicianes, els refugiats que arriben de Màlaga a Barcelona el gener del 1937, les runes després dels bombardeigs, els menjadors populars, l'enterrament de Durruti, la retirada republicana, les desfilades franquistes, són alguns dels temes que va immortalitzar.

A partir del 39, el fotògraf va tancar aquesta carpeta de la seva vida (en les capses vermelles) i va intentar adaptar-se al nou context –en part gràcies a un amic fotògraf afí al règim que el va ajudar-, recuperant el gust per altres temes com l'esport, els paisatges, o escenes de la modernitat quan aquesta va arribar a l'estat espanyol. Anteriorment al conflicte armat, Campañà s'havia iniciat en la fotografia pictorialista i havia estat un dels més premiats a nivell internacional.

De fet, la seva obra ja formava part de la col·lecció del MNAC com a representant del pictorialisme català. Amb motiu d'aquesta exposició, la família ha decidit cedir al museu un nou i important dipòsit de 63 fotografies d'aquesta etapa, que també es mostren a l'exposició. El net del fotògraf reconeix més contactes entre els hereus de l'arxiu (els quatre germans Campañà) amb Patrimoni Nacional per a una eventual donació, però encara

sense concretar. “De moment l’important és donar-li la màxima difusió”, exposa.

Fotògraf “sense filtres” Pel també comissari i fotoperiodista Plàcid Garcia-Planas, la millor fotografia de Campaña haver amagat en una capsa les 5.000 fotos de la Guerra Civil, perquè fent-ho “ens retrata com a societat”. “Jo sempre em preguntava perquè tants anys després de la mort de Franco no volia mostrar cap fotografia de la guerra, i ara ho he entès”, diu recordant com la gent encara ara “s’estomacava” en els comentaris a un reportatge en línia sobre el llibre ‘La capsa vermella’ (ComaNegra, 2019).

Garcia-Planas diu que editar fotos de Campaña de la Guerra Civil és “exactament igual que mirar fotografies de Síria, amb les mateixes tensions ètiques i estètiques”. El fotoperiodista destaca de Campaña que és un fotògraf “sense filtre, que ho fotografia tot, no per equidistant sinó perquè és fotògraf de mena”.

Publicat a:

Font del document:

<http://www.elpuntavui.cat/cultura/article/19-cultura/1939760-el-mnac-destapa-la-capsa-amb-les-fotografies-que-antoni-c-ampaña-no-volia-recordar.html>